

pris og omfattende tab på grund af sygdomme. Rejefiskeriet har lidt store tab, og de første konkurser i flåden er ekspederet igennem fogedretten, og en del af hjemmeflåden, trawlerflåden, der næsten udelukkende fisker sej, begynder at få problemer med en alt for dårlig indtjening. Bunden er gået ud af markedet. Ellers ligger markedspriserne for andre fiskesorter på et mere eller mindre naturligt niveau.

Disse forhold medfører ifølge økonomernes beregninger, at landskassens indtægter i 2004 vil være 200 mio. kr. lavere end i 2003. Det vil efter danske forhold svare til en reduktion i indtægterne på omkring 24 mia. kr. i 2004, og det bliver sandsynligvis en hård nød at knække i en koalition, der består af fire så forskellige partier, som det færøske landsstyre nu engang gør. Det lykkedes dog til sidst med kraftige besparelser og skattelettelser på 70 mio. kr. og yderligere indtægter fra forbrugersiden at få skruet et forslag sammen, der balancerer med et overskud på omkring 150 mio. kr. Det svarer så nogenlunde til nedbringelsen af statskasselånet over det kommende år.

Der er absolut ingen krisestemning på Færøerne, trods det at væksten i økonomien er faldende. Mange af faktorerne, der var medvirken til krisens uhyre størrelse først i 1990'erne, er udraderet. Der er ingen offentlige subsidier ude i fiskeindustrien eller i erhvervslivet i det hele taget, ingen offentlige kautioner, ingen offentlige støttelån, og bankernes ledelser opfører sig fornuftigt og i balance med folkets og landets økonomiske formåen.

Markedet for opdrætsfisk er for opadgående, og det går, om end langsomt, den rigtige vej med priserne på det globale rejemarked. Markedet for sej stabiliserer sig velsagtens hen over efteråret og vinteren, så summa summarum: Man kan regne med en mindre og kortvarig depression, hvorefter vi skulle få en normal vækst på ny inden for en tidshorisont på 1 eller 2 år, en vækst, der helst skal håndteres politisk-økonomisk, således at de sidste rester af blokstøtten kan smides over bord i dens kølvand.

SF'eren Ole Sohn mente i en sarkastisk bemærkning før i dag, at Venstres ordfører, hr. Kristian Jensen, kritikløst havde brugt Martin Luther Kings kendte »I have a dream«-tale som grundtekst i sin tale i dag, jongleret med den og spækket den med nyliberale værdier. Jeg sad faktisk med den samme følelse. Han ridsede en masse forhold op, der var i færd med at gøre Danmark rigere, og han mente selvfølgelig, at

det var den siddende regerings fortjeneste. Han undlod dog – guderne må vide af hvilken grund – at nævne nogle faktorer i forholdene imellem Danmark og Færøerne, der også gør Danmark rigere.

Det er bevist, at Danmark bliver rigere på samhandelen med Færøerne, bliver rigere på overrenten fra det færøske lån optaget i den danske statskasse, bliver rigere af reduktionen i blokstøtten og bliver rigere af et smalt militærbudget på grund af de militære installationer i de færøske fjeldtoppe.

I stedet bliver den resterende del af blokstøtten brugt som skræmmebillede over for den færøske befolkning ved hvert eneste valg, lagtings- og folketingsvalg. Det lykkes næsten hver gang at fange befolkningen på det forkerte ben, således at en stor del af dem går rundt i deres stille sind og tror, at den danske blokstøtte er forudsætningen for velfærdssamfundet Færøerne.

Sambandspartiets og Javnaðarflokkurins eksistens står og falder med dette økonomisk-politiske nonsens, og det er også bevisligt, at dette var den danske idé med refusionerne i sin tid og siden med blokstøtten.

Men opsummerer man samtlige økonomiske faktorer i forholdet mellem Danmark og Færøerne, så er der vel ingen, ikke en sjæl, der i dag tvivler på, at det er Danmark, der er gået af med sejren, at pengestrømmen nu går fra nord imod syd, samtidig med at det er lykkedes at bevare den totale politiske magt over øerne og deres folk.

Så er vi atter fremme ved læren fra dokumentarfilmen »færøerne.dk«. Efter at de sidste sagsområder, der nu er under forberedelse til at blive overtaget, er kommet under færøsk kontrol, og de økonomiske bindinger i det hele, i det her tilfælde blokstøtten, helt er fjernet imellem landene, vil vi genoptage forhandlingerne om den færøske stats tilblivelse, men på et helt andet grundlag end det, man overværede på lærredet i Nordens Hus den 15. august om aftenen.

Kl. 22.00

Et folk uden gæld, uden økonomiske bindinger og med en enorm vilje til selvstændighed tager, hvis de igen mødes med en tilsvarende nedladende holdning over for deres venlige tilbud, sagen i egne hænder og træder ud af det danske såkaldte rigsfællesskab, ud i den frie verden, hvor de helt naturligt hører hjemme og altid har hørt til. Som en digter sagde: